

ӘЛ ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ЭКОНОМИКА ЖӘНЕ БИЗНЕС ЖОҒАРЫ МЕКТЕБІ
ВЫСШАЯ ШКОЛА ЭКОНОМИКИ И БИЗНЕСА
HIGHER SCHOOL OF ECONOMICS AND BUSINESS

*VI Халықаралық Фараби оқулары аясында
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың 85 жылдығына,
Экономика және бизнес Жоғары мектебінің 70 жылдығына арналған*

**«ҚАЗАҚСТАН МУЛЬТИПОЛЯРЛЫ ӘЛЕМДЕ:
ЭКОНОМИКАЛЫҚ СЦЕНАРИЙЛЕР»**

атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның
МАТЕРИАЛДАРЫ

МАТЕРИАЛЫ

*международной научно-практической конференции
в рамках VI Международных Фарабиевских чтений,
посвященная 85-летию КазНУ имени аль-Фараби
и 70-летию Высшей школы Экономики и бизнеса*

**«КАЗАХСТАН В МУЛЬТИПОЛЯРНОМ МИРЕ:
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ СЦЕНАРИИ»**

International scientific-practical conference
organized within the framework of the VI International Farabian Readings
and dedicated to the 85th Anniversary of Al-Farabi Kazakh National University
and the 70th Anniversary of the Higher School of Economics and Business

**«KAZAKHSTAN IN A MULTIPOLAR WORLD:
ECONOMIC SCENARIOS»**

MATERIALS

Almaty, Republic of Kazakhstan
09-10.04.2019

Алматы
«Қазак университеті»
2019

«Қазақстан мультиполярлы әлемде: экономикалық сценарийлер» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференцияның материалдары. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. – 500 б.

ISBN 598-

профессионализма сотрудника на сумму увеличения стоимости человеческого капитала по сравнению с прошлым периодом делается проводка:

Д-т субсчета 2750-3 «Человеческий капитал»

К-т 5620 «Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток).

При увольнении сотрудника делается следующая проводка:

Д-т субсчета 7340 «Прочие расходы на финансирование», субсчет 7340-1 «Расходы на обучение»

К-т субсчета 2760-2 «Затраты на обучение».

ИСПОЛЬЗОВАННАЯ ЛИТЕРАТУРА:

1. Человеческий капитал: проблемы отражения в учете и отчетности. - <https://scienceproblems.ru/>
2. Becker G. Human Capital. – Chicago: University of Chicago Press, 1964.
3. Flamholtz Eric G.: Human Resource Accounting: Advances in Concepts, Methods, and Applications The Jossey-Bass management series. - Издатель Springer Science & Business Media. 2012. - 390 с.
4. Edvinsson L., Malone M.S. Intellectual Capital: Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower. - N.Y., 1997.
5. Canning J.V. The Economics of Accountancy. - N.Y.: Ronald Press, 1929.
6. Исследования молодых ученых в решении актуальных проблем бухгалтерской науки. Сб. науч. трудов, г. Санкт-Петербург, 26 апреля 2016 г.
7. Палий В.Ф. Международные стандарты учета и финансовой отчетности: учебник для вузов. – М.: ИНФРА-М, 2008.
8. Петрук О.М. Договірні зобов'язання і права в бухгалтерському обліку. Дис. канд. економ. Наук. - Житомир, ЖІТІ, 2000. - 212 с.
9. Добрынин А.И., Дятлов С.А., Цыренова Е.Д. Человеческий капитал в транзитивной экономике. - М.: Наука, 2002. - 309 с.
10. Мирзоян Н.В. Оценка стоимости недвижимости. - М.: Московская финансово-промышленная академия, 2005. - 199 с.

СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ ЕСЕБІ МӘНІ МЕН МАҢЫЗЫ

Жунисова Г.Е.,

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)

Аннотация. Отыз жылдық тарихына қарамастан, стратегиялық басқару есебі әлі де өзіндік есеп жүйесінің негізгі элементі ретінде өзін-өзі анықтаған жоқ. Мұны істеуге қабілетті екендігі термин өздігінен анық көрінеді, ол өз кезегінде оны дамытатын және оны көтермелейтін адамдарға үнемі көңіл аударады. Осы мақаланың мақсаты стратегиялық менеджмент есебін «стратегиялық менеджмент есепке алу» ретінде қайта қарау арқылы өз әлеуетін жақсы іске асыруға мүмкіндік беру. Бұл мақала негізінен әдебиеттің шолуы болып табылады, онда стратегиялық басқару перспективалары ескеріледі. Сондай-ақ, стратегиялық менеджмент есебі бойынша қолданыстағы әдебиеттердің бірқатар бұрынғы редакторлары қайта қаралуда.

Түйін сөздер. Стратегиялық басқару есебі, ұйым бәсекеге қабілеттілігі, қаржылық емес көрсеткіштер, сыртқы факторлар

Аннотация. Несмотря на свою тридцатилетнюю историю, стратегический управленческий учет еще не утвердился в качестве основного элемента системы учета. То, что он способен сделать это, сразу видно из самого термина, который, в свою очередь, объясняет его постоянную привлекательность для тех, кто занимается его разработкой и продвижением. Цель этой статьи - предложить, чтобы путем переосмысления стратегического управленческого учета как «учета стратегического

управления» можно было лучше реализовать его потенциал. Эта статья является в значительной степени обзором литературы, в ходе которого объясняется учет перспективы стратегического управления. Ряд предшественников в существующей литературе по стратегическому управленческому учету также пересматриваются.

Ключевые слова. Стратегический управленческий учет, конкурентоспособность организации, не финансовые показатели, внешние факторы

Annotation. Despite its thirty year history, strategic management accounting has yet to establish itself as a core element of managerial accounting. That it has the capacity to do so is immediately apparent from the term itself, which in turn explains its continuing appeal for those attracted to developing and promoting it. The purpose of this paper is to suggest that by reconceptualising strategic management accounting as 'accounting for strategic management' it may be possible to better realise its potential. The paper is in very large part a literature review, in the course of which the accounting for strategic management perspective is explicated. A number of precursors in the extant strategic management accounting literature are also revisited.

Key words. Strategic management accounting, competitiveness of the organization, non-financial indicators, external factors

Қазақстандық бизнестің бәсекеге қабілеттілігін арттыру мәселесі тек өндірістік қуаттарды жаңарту үдерістерінің тиімділігімен ғана емес, сондай-ақ заманауи басқару әдістерін кеңінен қолданысқа енгізумен де анықталады. Ал басқару технологиялары стратегиялық шешімдерді қабылдауға бағытталған есеп ақпаратын жинау, өңдеу мен ұсынуға негізделген есеп және талдамалық қамтамасыз етуді мүмкін емес.

Стратегиялық басқаруға деген қажеттіліктің өсуі стратегиялық басқару есебі саласындағы заманауи шешімдерді әзірлеу міндеттерінің айрықша маңыздылығын анықтады. Осыған байланысты Қазақстандық бизнес шарттарына жауап беретін стратегиялық басқару есебінің тұжырымдамалық негіздерін қалыптастырумен байланысты теориялық және әдіснамалық сипаттағы мәселелердің өзектілігі артауда.

Дегенмен, стратегиялық басқару есебінің теориялық және әдістемелік мазмұнына бірыңғай көзқарас әлі қалыптаспаған. Жалпы тұжырымдамалық ғылыми негіздемесінің болуы оны басқа есеп түрлерінен ерекше түрде ажыратуға мүмкіндік берер еді. Мақаланың мақсаты – стратегиялық басқару есебінің зерттелу деңгейі мен қажеттілігін анықтау.

Бүгінде стратегиялық менеджмент және стратегиялық басқару есебі салаларында танымал шетелдік сарапшылардың 25-30 жыл бойы жазған өте көп, әрі пайдалы еңбектері бар болғанымен, отандық ғалымдардың стратегиялық басқару есебін біздің елде қолдануы мен дамуы жайында зерттеулерінің тапшылығын байқауға болады.

Кеннет Симмондс басқару есебінің әдебиетінде стратегиялық басқару есебінің тұжырымдамасын ұсынған бірінші автор болып табылады. Ол стратегиялық басқару есебін бизнес-стратегияларды құрастыру мен олардың мониторингін жүргізуде пайдаланылатын, бизнес пен оның бәсекелестерінің басқару есебі ақпараттары мен талдауы [1] деп анықтаған. Кейіннен 1990 жылы Майкл Бромвич стратегиялық басқару есебі түсінігіне «Ұйым өнімдері нарығы туралы қаржылық ақпараттарды және бәсекелестердің шығындар мен шығындар құрылымдарын, сондай-ақ осы нарықтағы ұйымдардың және оның бәсекелестерінің стратегияларының мониторингін бірнеше есеп кезеңдері ішінде ұсыну және талдау әдісі» [2] деген анықтама берген. Аталған стратегиялық басқару есебінің анықтамалары ұйымның бәсекелестік деңгейін анықтау үшін шешім қабылдаушы тұлғаларды қаржылық ақпаратпен қамтамасыз ете отырып, бәсекелестік артықшылықты сақтауда стратегиялық басқару есебінің рөлін айқын көрсетіп отыр.

Кейін де стратегиялық басқару есебіне көптеген авторлармен анықтама беріліп, оның ұйымның бәсекеге қабілеттілігін арттыруда маңыздылығы айтылған: С. Томкинс, С. Карр, И.Иниз, Р.С. Каплан, Д.П.Нортон, Д.К. Шанк, В.Говиндараджан, М.Тайэлс, Р.Рослендер, С.Д.Харт, Б.Райан және т.б. [3]

Дегенмен зерттеушілер мен авторлар арасында стратегиялық басқару есебін анықтау бойынша бірыңғай консенсус жоқ.

Стратегиялық басқару есебінің қажеттілігі мен өзектілігі қазіргі кезде Ресей ғалымдарының еңбектерінде де кеңінен талқылануда.

Юрьева Л.В бастаған бір топ зерттеушілер стратегиялық басқару есебі басқару мен есеп жүйесінің тәжірибесінде толығымен қалыптаспаған және жаңа бағыт екенін айта келе, оған стратегиялық шешімдерді қабылдауға бағытталған стратегияларды құрастыру және өткізуде негіз болатын ақпараттық қамтамасыз етуші кешендік есеп-талдамалық жүйе деген анықтама берген. [4]

А.В. Глущенко мен И.В. Яркова көптеген жылдар бойы бухгалтерлерден ұйымның шаруашылық өмірінің фактілерін тіркеп, есеп беріп отыру талап етілген болса, қазіргі таңда экономикалық негізделген шешімдерді қабылдау үшін пайдалы ақпаратты ұсыну шеберлігінің болуы қажеттілігінің туындағанын айтады. Бухгалтер болған оқиғалар туралы ғана емес, болашақта күтілетін жағдайлар жайында да ақпарат бере алуы тиіс. Осылайша, ұзақ мерзімді жоспаралаудың рөлінің артуы басқару есебінің оперативті (дәстүрлі) және стратегиялық болып бөлігуіне әкелген. Ұзақ мерзімді перспективада қосымша бәсекелік артықшылықтарға қол жеткізу үшін, ұйым стратегиясын әзірлеуге және іске асыруға бағытталған қажетті стратегиялық ақпаратты алу және ұсыну үшін, сыртқы орта мен ұйымның ішкі мүмкіндіктерін бағалаудың жүйесі. [5]

Стратегиялық басқару есебі ұйымдағы стратегиялық менеджментті қолдаушы, есептік-талдамалық ақпаратпен қамтамасыз етуші жүйе. [6]

Стратегиялық есеп мәселелерін зерттеуші И.Н.Богатая оны ұйымның басқарушы аппаратын тиімді шешім қабылдау үшін ақпаратпен қамтамасыз етуші, қаржылық және басқару есебін біріктірген, ақпараттық технологияның жаһандық үлгісі ретінде анықтаған. Сонымен қатар, қазіргі кезде ішкі факторлармен қатар, кәсіпкерлік қызметке әсер етуші сыртқы факторлардың есекерілуін маңызын атап өткен. [7]

Отандық авторлар шетелдік зерттеушілердің стратегиялық басқару есебінің ұйымға енгізу және жүргізу қажеттілігімен келісе отырып келесідей анықтамалар берген.

Назарова В.Л. стратегиялық басқару есебі - өндіріс шығындарын есептеу және өндіріс шығындарын есепке алу ғана емес, сонымен қатар ұйымның және оның бөлімшелерінің қызметіне, тәуекелдер мен белгісіздік жағдайында, баға беру, басқару шешімдерін қабылдау мен негіздеуде басқару объектілері мен субъектілері арасындағы қатынастардың күрделі жүйесі. [8]

Тайгашинова К.Т. стратегиялық басқару есебін стратегиялық менеджменттің, стратегиялық шешімдерін қабылдау үшін, ұйымның ішкі жағдайын және оның сыртқы ортасын бағалау мен талдау үшін қажетті ақпаратты ұсынууды көздейтін басқару есебінің кешенді бағыты ретінде анықтайды. [9]

А.С. Сатаевтың пайымдауынша, жалпы алғанда, стратегиялық басқару есебі сыртқы ақпаратты талдау арқылы ұзақ мерзімді шешімдер қабылдауға бағытталған. Компанияны басқарудың бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету үшін компанияның даму стратегиясын сақтау үшін стратегиялық басқару есебі қажет. [10]

Стратегиялық басқару есебінің оперативтік (дәстүрлі) басқару есебінен негізгі ерекшеліктерін түсіну үшін салыстырмалы талдау көрсетілген. (1-кесте)

1-кесте. Оперативтік және стратегиялық басқару есептерінің негізгі айырмашылықтары

Салыстыру параметрлері	Оперативті басқару есебі	Стратегиялық басқару есебі
Мақсаты	Тактикалық менеджментті есеп-талдамалық ақпараттармен қамтамасыз ету	Стратегиялық менеджментті есеп-талдамалық ақпараттармен қамтамасыз ету
Бағытталуы	Өндіріс	Бәсекеге қабілеттілік
Есеп объектісі	Ұйымның және құрылымдық бөлімшелерінің ағымдағы шығындары - жауапкершілік орталықтары; шаруашылық қызмет нәтижелері; ішкі баға белгілеу; бюджеттеу және ішкі есептілік	Ұзақ мерзімді сипаттағы ұйымның күрделі шығыстары; ұйымның бүкіл бизнесінің және жеке бизнес сегменттерінің болашақ нәтижелері; Инфляцияның күтілетін мөлшерлемесін есепке ала отырып, нарықтық бағаны қолданумен байланысты баға белгілеу; стратегиялық жоспарлау; ұйымның болжамдық жоспарларын қалыптастыру.
Қағидалары	Ақпараттың ұсыну оперативтілігі; құпиялылық; тиімділік; басқару есебі жүйесінің икемділігі; жауапкершіліктерді бөлу; ауытқулар ойынша басқару қағидасы; ішкі есептілікті бақылау қағидасы	Ұйымның қызметінің үздіксіздігі; Басқару есебі жүйесінің болжамдылығы; бюджеттерді құрастыруда барлық бөлімшелер қызметін жоспарлау; есеп ақпаратын құрастыру; ауытқулардың басқару принципі; ішкі есептілікті бақылау қағидасы; қызмет нәтижелерін бағалау
Әдістері мен тұжырымдалары	Бухгалтерлік есеп, экономикалық талдау, статистика; математикалық-статистикалық әдістерді кешенді пайдалану	Құндылықтар тізбектерін талдау; балансталған көрсеткіштер жүйесі; математикалық әдістер (детерминистикалық, стохастикалық және т.б.) және т.б. сияқты тұжырымдарды қолдану
Ұйым қызметіне әсер етуші факторлар есебі	Ішкі орта факторларына басмдық беріледі (реттеу, нормалау, есептеу, талдау, бақылау және т.б.)	Сыртқы орта факторларын ескеру (болжау, жоспарлау, талдау, бақылау және т.б.)
Әсер ету ауқымы	Ұйым қызметінің белгілі бір бөлігін ғана қамтиды. Бірсалалы болып келеді.	Ұйым өзіметінің барлық салаларына әсер етеді (өаржылыө, өндірістік, әлейметтік және т.б.) көпсалалы болып келеді.
Әрекет ету	Қысқа мерзімді болып келеді.	Ұзақ мерзім ішінде қызмет етеді,

мерзімінің ұзақтығы		жиі ұзақ мерзімді болып келеді.
[5], [11] әдебиеттері негізінде автормен құрастырылған		

Жоғарыда келтірілген анықтамаларды талдай келе келесідей қорытынды жасаса болады:

- стратегиялық басқару есебі ұйым менеджменттің есеп-талдамалық ақпараттармен қамтамасыз етуші жүйе;
- стратегиялық басқару есебі ұзақ мерзімді стратегиялық шешімдерді қабылдау үшін бағытталған;
- стратегиялық басқару есебі ұйым қызметінің тек ішкі ортасына ғана емес, сыртқы ортасына, яғни ұйым қызметіне әсер етуші факторларға ерекше мән береді;
- стратегиялық басқару есебі қаржылық ақпараттармен қатар, қаржылық емес сипаттағы ақпараттарды да қамтиды.

Осылайша, стратегиялық басқару есебі – бұл негізгі мақсаты ұйымның ұзақ мерзімді бәсекеге қабілеттілігін қалыптастыру мен сақтауда, шешім қабылдаушы тұлғаларды ұйым қызметі мен оның сыртқы ортасы жайында қаржылық және қаржылық емес есеп-талдамалық ақпараттармен қамтамасыз ететін жүйе.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. The fundamentals of strategic management accounting, Kenneth Simmonds, 1981, Institute of Cost and Management Accountants, London, 14 p.
2. The case for strategic management accounting: The role of accounting information for strategy in competitive markets, Michael Bromwich, Accounting, Organizations and Society, 1990, vol. 15, issue 1-2, 27-46
3. Strategic Management Accounting: Lots in a Name? Roslender, Robin & Hart, Susan. (2019).
4. Юрьева Л.В., Илышева Н.Н., Каравьева А.В., Быстрова А.Н., Бизнеске стратегиялық басқару есебі: Оқулық. – М.: ИНФРА – М, 2014. – 336 бет.
5. Стратегиялық басқару есебі: бакалавриат, специалитет пен магистратураға оқулық және практикум / А.В.Глущенко, И.В.Яркова. – М.: Юрайт басылымы, 2018. – 240 бет.
6. Николаева О.Е., Алексеева О.В., Стратегиялық басқару есебі. 2-басылым, - М.: ЛКИ баспасы, 2008. – 304 бет
7. Богатая И.Н., Ұйым меншігінің стратегиялық есебі. Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. 320 бет
8. Стратегиялық басқару есебі және оның ұйымның басқаруындағы рөлі, Монография, Бішкек, 2014.-163бет
9. Тайгашинова К.Т., Лю Чан, Стратегиялық басқару есебінің теориялық негіздері, Орталық Азия мемлекеттерінің Ыстықкөздік бухгалтерлер мен аудиторлар форум журналы, №3(10), 2015, 89-102 беттер.
10. А.С. Сатаев, «Стратегиялық басқарудағы статистикалық басқарушылық есепке алудың теориялық негіздері», ҚазҰУ Хабаршысы, Экономикалық серия №6 (106), 2014
11. Ли Л.И., Стратегиялық басқару есебі: Монография. – М.: Инфра – М., 2014, - 202 бет

Олимова Н.Х., Ортиков А.Б. Ферганский государственный университет (Узбекистан) Садыханова Г.А. , КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ВЛИЯНИЯ МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛЕНИЯ НА РАЗВИТИЕ РЕГИОНА	199
Омарова М.Д. , магистрант, Ахметкалиева С.К. , старший преподаватель, научный руководитель КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) РОЛЬ ИННОВАЦИОННОГО МЕНЕДЖМЕНТА ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ СТРАТЕГИИ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ.....	202
Поленов Д.Ю. , докторант КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) СИСТЕМЫ СОВРЕМЕННОГО МЕНЕДЖМЕНТА: УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ И ЕГО СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ В СИСТЕМЕ МЕНЕДЖМЕНТА В КАЗАХСТАНЕ....	206
Салимбаева Р.А. , докторант КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) ПРОЕКТНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИМ СЕЛЬСКИМ ХОЗЯЙСТВОМ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	211
Серікбекұлы А., Кормачева О.В., Пак Э.Ю. , UP CONSULTING (Казахстан) РОЛЬ ПРОЦЕССОВ ДИСТРИБЬЮТОРСКИХ КОМПАНИЙ В ЦЕПОЧКЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ТОВАРОВ ПОВСЕДНЕВНОГО СПРОСА	216
Тулембаев А.Н. , АО «НК «Казахстан Инжиниринг»» (Казахстан) Адилова А.М., Джумадилова Ш.Г. Казахский университет международных отношений и мировых языков (Казахстан) ЭФФЕКТИВНОСТЬ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СИСТЕМ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ РК	222
Тулгубаев С.Ч. к.т.н., Ракишева М.Н. , магистрант, УО «Алматы менеджмент университет» Высшая школа бизнеса (Казахстан) ОСНОВНЫЕ ПОДХОДЫ ПО РАЗРАБОТКЕ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ КОМПАНИИ.....	227
Турдалина Ш.К. , докторант Эл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Казахстан) ҚАЗАҚ ЖЕРІНДЕГІ ЕЖЕЛГІ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМ ЖҮЙЕСІНДЕГІ БАСҚАРУШЫЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....	232
Утегенова А.А. , магистрант, Кулумбетова Л.Б. , д.э.н., профессор, КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) ОСОБЕННОСТИ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В СФЕРЕ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК	236
Цховребов И. И. , аспирант Российский экономический университет им. Г.В.Плеханова (Россия) УЧЕТ ВНЕШНИХ И ВНУТРЕННИХ ФАКТОРОВ В ДИАГНОСТИЧЕСКИХ ПРОЦЕДУРАХ БАНКРОТСТВА КОМПАНИЙ.....	240
Шильдибеков Е.Ж. , заведующий кафедрой «Экономика и бизнес», МУИТ, PhD, асс.профессор, Омар Ә.Д. , докторант КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) ЭВОЛЮЦИЯ МЕНЕДЖМЕНТА. ИНСТРУМЕНТЫ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОЦЕССОВ УПРАВЛЕНИЯ	245

СЕКЦИЯ 3.

БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ МУЛЬТИПОЛЯРНОГО МИРА

Kogut O. , PhD student Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan) THE ROLE OF HUMAN CAPITAL AS AN OBJECT OF ACCOUNTING.....	248
Джаншанло Р.Е. , д.э.н., профессор, КазНУ им. аль-Фараби (Казахстан) УЧЕТ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЭКОНОМИКЕ ЗНАНИЙ.....	253
Жунисова Г.Е. , эл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазақстан)	

СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ ЕСЕБІ МӘНІ МЕН МАҢЫЗЫ	259
Иванюк Т.Н. , к.э.н., профессор, Арышев В.А. , к.э.н., профессор Университет «Туран» (Казакстан)	
ЗНАЧЕНИЕ АНАЛИТИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ ДЛЯ ФОРМИРОВАНИЯ АУДИТОРСКОГО ЗАКЛЮЧЕНИЯ О ФИНАНСОВОМ РАЗВИТИИ БИЗНЕСА.....	264
Нурғалиева Г.К. , э.ғ.к., доцент, Калиева Ж.Б. , магистрант, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазакстан)	
КӘСПОРЫН ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЖАҚСАРТУДА ДЕБИТОРЛЫҚ ЖӘНЕ КРЕДИТОРЛЫҚ ҚАРЫЗДАРДЫ АЗАЙТУДЫҢ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ЖОЛДАРЫ.....	269
Нурғалиева Г.К. , э.ғ.к., доцент, Төленова С.Е. , магистрант, Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазакстан)	
БАНКТІК СЕКТОРДАҒЫ АУДИТТИ ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	272
Оралбаева Ж.З. , э.ғ.к., доцент м.а., Мелдехан А.Қ. , магистрант, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазакстан)	
ҰЙЫМ ҚЫЗМЕТІНІҢ БАҚЫЛАУ-АНАЛИТИКА ПРОЦЕСІН АВТОМАТТАНДЫРУ	276
Өтебай А.С. , әл-Фараби атындағы ҚазҰУ (Қазакстан)	
БАСҚАРУ ЕСЕБІН ЖЕТІЛДІРУДЕГІ МӘСЕЛЕЛЕР	281
Товма Н.А. , PhD, Усабаев А.К. , докторант КазНУ им.аль-Фараби (Казакстан)	
РАЗВИТИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	284

СЕКЦИЯ 4.

РЫНОК НОВЫХ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ: ВЫЗОВЫ И РЕШЕНИЯ

Alibekova G. , PhD, Institute of Economics of the Ministry of Education and Science of Kazakhstan (Kazakhstan)	
Tunç Medeni , PhD, Department of Management Information Systems, Ankara Yıldırım Beyazıt University (Turkey)	
Demet Soyulu , Department of Information Management, Ankara Yıldırım Beyazıt University (Turkey)	
WORLD TRENDS IN RESEARCH PERFORMANCE EVALUATION AND CURRENT STATE IN KAZAKHSTAN AND TURKEY	293
Alashbayeva N. , Senior Lecturer, Kazakh university of economy, finances and international trade (Kazakhstan), Syrlybayeva N. , c.e.s., docent, Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)	
DEVELOPING THE WAYS OF MANAGING THE FINANCIAL MARKET FUNCTIONS IN THE RAILWAY TRANSPORTATION OF KAZAKHSTAN DURING THE CRISIS.....	299
Daribayeva M. Zh. , PhD, ass. professor, Mustafina A. K. , senior lecturer	
Talasbek M. L. , MSc student Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)	
CRYPTOCURRENCY AND BLOCKCHAIN TECHNOLOGIES - KEY ATTRIBUTES OF KAZAKHSTAN'S FINANCIAL SYSTEM DEVELOPMENT	307
Doszhan R. D. , PhD, acting ass. professor, Tagayeva D. O. , MSc student Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)	
REGULATORY FRAMEWORKS IN BANKING SECTOR OF KAZAKHSTAN IN AN ACCORDANCE WITH BASEL III	312
Dubina I. N. , Altai State University (Barnaul, Russia) Novosibirsk State University (Novosibirsk, Russia)	
Sagiyeva R. K. , Askerov A. A. Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)	
DEVELOPMENT OF NEW MODELS VENTURE FINANCING	317
Kassenova G. Y. , Acting ass. professor, c.e.s.,	